

MASTER UNIVERSITARIO EN GESTIÓN Y VALORACIÓN URBANA

RESUMEN PROYECTO DE TESIS

Autor del Proyecto de Tesis: Carme Estany Blázquez

Director de la Tesis: Pilar Garcia Almirall

Título del Proyecto de tesis: “**Del paquet d’habitatges al projecte de ciutat. La recuperació urbana dels polígons de Barcelona**”

Entre 1950 i 1975 es van construir al Barcelonès un total aproximat de 745.682 nous habitatges, que significaven un 72,4% del parc d’habitatges existents el 1950. La construcció d’aquests milers d’habitatges va transformar Barcelona durant el tercer quart del segle XX, configurant el que seria la Barcelona metropolitana. En habitants, va suposar un increment de quasi un milió i mig de persones en 25 anys.

Mentre que a finals dels cinquanta, el poder polític només es va preocupar de la provisió d’habitatge, en l’actualitat, seixanta anys després de la seva construcció, aquestes polígons de vivenda massiva es troben completament integrats en el continu urbà de la ciutat i necessiten d’intervencions de millora i rehabilitació. Tant és així que des dels anys vuitanta, la preocupació per l’estat de les àrees de d’habitatge massiu ha anat creixent, ja sigui pel deteriorament físic de l’edificació i de l’entorn, la precarietat social i econòmica dels habitants o la pèrdua d’atractiu en general. Bona mostra d’aquesta preocupació, és la gran quantitat de programes i estudis sorgits amb aquest objectiu: RESTATE, Pla de Barris, URBAN, REVITASUD, REHÀBITAT, RE-HAB.

El **tema** proposat per a desenvolupar en aquesta tesi és la renovació urbana d’àrees d’habitatge massiu, concretament dels polígons residencials construïts a Barcelona entre els anys 1950 i 1975.

La singularitat del tipus de teixit que configura el polígon (parcel·lació, urbanització i edificació unitàries) fa essencial desenvolupar noves metodologies d’anàlisi i gestió que a banda d’aportar un desenvolupament conceptual, es puguin concretar en tècniques i eines operatives.

L’**objectiu principal** d’aquest treball és aportar una metodologia que permeti afrontar la renovació urbana dels barris de vivenda massiva posant en valor la seva singularitat i que incorpori alhora els instruments necessaris des de la perspectiva de la sostenibilitat, adequant aquest tipus de teixit als requeriments ambientals actuals.

Els **objectius específics** es concreten en:

- Proporcionar un instrument per a l’avaluació dels processos de renovació urbana dels polígons residencials dels 50-70, que permeti determinar els aspectes més importants a tenir en compte en la reforma d’aquest tipus de teixit.

- Determinar els paràmetres que defineixen “l’estat urbà del polígon” als efectes de concretar els aspectes essencials que cal renovar (en funció de les carències del polígon) per tal de garantir l’eficàcia i sostenibilitat de les intervencions de millora i reforma.

La investigació es basa en les següents **hipòtesis**: La transformació urbana dels polígons residencials i el seu entorn immediat passa per la recuperació dels espais per al ciutadà. A aquest efecte, les estratègies d’intervenció es poden classificar en tres grans tipus: re-estructurant (sobre el sòl), edilícies (sobre l’edificació) i urbanitzadores/ambientals (sobre el carrer). En tots els casos, la intervenció social és bàsica. Els vectors o línies essencials d’intervenció en cada una d’elles són:

- L’espai no ocupat dels polígons com a espai d’oportunitat per reordenar el barri i generar una nova estructura urbana.

- La millora constructiva de les condicions de l’habitatge és fonamental per a la millora de la qualitat del vida dels residents.

- Els espais lliures dels polígons requereixen d’actuacions de millora que garanteixin la recuperació dels espais de convivència.

- El treball social és una peça clau. És possible millorar la cohesió social mitjançant la millora de l’espai públic i els equipaments.

La **metodologia** serà d’anàlisi, comparació i caracterització de les operacions de renovació i dels polígons objecte d’estudi i es desenvoluparà en quatre parts: part_1: anàlisi dels estudis i programes de reforma urbana integral, part_2 anàlisi de polígons: Montbau, Sud Oest del Besòs i La Mina i de les intervencions produïdes sobre ells, part_3 classificació de les operacions de millora urbana i part_4 interpretació de les dades i generació del llistat de paràmetres essencials a valorar.